Súd:	Okresný súd Trnava
Spisová značka:	27C/92/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu:	2114211630
Dátum vydania rozhodnutia:	22. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI:	ECLI:SK:OSTT:2018:2114211630.16

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou v právnej veci žalobkyne: Z.. P. Q., nar. XX.X.XXXX, D. XX, R., proti žalovaným: 1. F. Z., nar. XX.X.XXXX, S. XXX/XX, K., 2. KOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 00 585 441, Štefanovičova 4, Bratislava, zastúpená advokátom: JUDr. Baltazár Mucska, Vajnorská 55, Bratislava, o zaplatenie 48.605,18 € s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni sumu 12.990,30 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 7.016,70 € od 16.5.2014 do zaplatenia, vo výške 5,05% ročne zo sumy 5.973,60 € od 25.8.2015 do zaplatenia, a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, pričom plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamieta.

III. Súd žalobkyni priznáva voči žalovaným nárok na náhradu trov konania z prisúdenej sumy 12.990,30 € v časti konania o bolestnom a SSU v rozsahu 94%.

IV. Súd žalovaným priznáva voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v časti uplatneného nároku na ušlý zisk a ochranu osobnosti v rozsahu 100%.

V. Súd štátu priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobkyni v rozsahu 3% a voči žalovaným 1/ a 2/ v rozsahu 97%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 25.4.2014 doručenou súdu dňa 28.4.2014 domáha náhrady škody z ublíženia na zdraví po dopravnej nehode dňa 30.4.2012, ktorú zavinila žalovaná 1/, vodička motorového vozidla, ktoré bolo povinne zmluvne poistené u žalovaného 2/. Podanou žalobou sa domáhala zaplatenia sumy 39.173,18 € s úrokom z omeškania 5,25% od 28.4.2014 do zaplatenia a náhrady trov konania. V rámci istiny sa domáha zaplatenia sumy 2.043,60 € z titulu bolestného za 130 bodov x 15,72 € a sťaženia spoločenského uplatnenia (ďalej len „SSU“) za 780 bodov x 15,072 € = 12.261,60 € (posudok Z.. K.), z titulu skutočnej škody vo výške ušlého príjmu sa domáha zaplatenia sumy 14.867,98 € a z titulu ochrany osobnosti sa domáha nemajetkovej ujmy 10.000,- €.

2. Podaním zo dňa 8.1.2015 v spojení s podaním zo dňa 24.4.2015 rozšírila svoju žalobu o zaplatenie sumy 3.458,40 € a 5.973,60 €, spolu o 9.432,- € s úrokom z omeškania od 28.4.2015 do zaplatenia z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia. Súd pripustil zmenu petitu uznesením čl. 166 zo dňa 2.7.2015. Žalobkyňa sa podaním zo dňa 26.10.2016 domáha okrem iného i rozšírenia uplatneného nároku. Po rozhodnutí súdu o pripustení zmeny petitu uznesením z čl. 711 zo dňa 27.2.2017 je predmetom konania

zaplatenie sumy 48.605,18 € s úrokom z omeškania 5,25% zo sumy 48.605,18 € od 28.4.2014 do zaplatenia a to v členení bolestné za 130 bodov x 15,72 € = 2.043,60 € a SSU za 780 bodov x 15,072 € = 12.261,60 € podľa posudku Z.. K. zvýšený o 220 bodov priznaných Z.. K. a 380 bodov priznaných S.. Z.. N. L.., t.j. o 600 bodov x 15,72 € = 9.432,- €, spolu 21.693,60 €, skutočná škoda 14.867,98 € a nemajetková ujma z titulu ochrany osobnosti 10.000,- €.
Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, dňa 30.4.2012 v R. o 17,00 hod. žalovaná 1/ viedla motorové vozidlo Volkswagen Passat, pričom nedodržala bezpečnú vzdialenosť za vozidlom Škoda Fabia, ktoré v dôsledku nárazu odhodilo do pravého jazdného pruhu, kde toto vozidlo narazilo do ľavej zadnej časti v pravom pruhu jazdiaceho vozidla Hyundai Lantra, čím došlo k zraneniam žalobkyne ako spolujazdkyne a to podvrtnutie krčnej chrbtice a pomliaždenie hlavy s vegetatívnou symptomatológiou s dobou liečenia 3 týždne. V čase podania žaloby nebol zdravotný stav žalobkyne ustálený. Bolestné a SSU si uplatnila vo výške 14.305,20 € a to za 130 bodov bolestné a 780 bodov SSU podľa posudku Z.. K.. V časti skutočnej škody zdôvodnila žalobu tým, že pred úrazom vykonávala činnosť poisťovacieho agenta a makléra, ktorá vyžadovala vynaloženie značného úsilia pri cestovaní za jednotlivými klientmi a aj sústredenosť pri rokovaní. Za rok 2011 mala základ dane 7.433,99 €, t.j. príjem po zdanení mesačne 619,- €. Za obdobie od 30.4.2012 si uplatnila za každý mesiac 619,- € do podania žaloby spolu 14.867,979 €, napriek opakovaným výzvam súdu nedoplnila výpočet uplatneného nároku.
V časti nemajetkovej ujmy 10.000,- € zdôvodnila žalobu tým, že došlo k zásahu do jej integrity, ktorá zahŕňa fyzickú a aj psychickú traumu. Je liečená psychiatrom a vedená psychológom, ktorí doposiaľ ničím nevylúčili jej súčasný zdravotný stav a to, že je spôsobený dopravnou nehodou. Nemôže sa koncentrovať na prácu, je narušená jej sústredenosť, nemôže plnohodnotne vystupovať v spoločenských sférach svojho života či už na verejnosti, alebo v osobnom a rodinnom živote.

3. Žalovaná 1/ uviedla, že dopravnú nehodu zo dňa 30.4.2012 riadne nahlásila poisťovni - žalovanému 2/, v ktorej mala uzatvorené povinné zmluvné poistenie. Následne sa riadila pokynmi poisťovne, ku ktorej vyjadreniu sa pripája. Ospravedlnila svoju neúčasť na budúcich pojednávaniach a súhlasila, aby sa pojednávalo v budúcnosti v jej neprítomnosti.

4. Žalovaný 2/ uviedol, že návrh prevzal dňa 12.5.2014, na to aby vyplatili z titulu poistnej udalosti žalobkyni bolestné a SSU žiadali predložiť kompletnú dokumentáciu, ktorú žalobkyňa nepredložila. Lekársky posudok nad 200 bodov musí byť potvrdený primárom či prednostom kliniky a nie praktickým lekárom. Ďalej namietal uplatnený úrok z omeškania z bolestného a SSU od podania návrhu, nakoľko je v zmysle zákona povinný nahradiť poškodenému preukázané nároky, čo žalobkyňa doposiaľ neurobila. V časti ušlého zisku žalobkyňa nepredložila doklady na preukázanie ušlého zisku a to daňové priznanie za rok 2011 a ani prehľad vyplatených nemocenských dávok. Namietol uplatnený úrok z omeškania aj v tejto časti, nakoľko žalobkyňa nepredložila doklady, na základe ktorých by jej mohol vyplatiť poistné plnenie.
V časti nemajetkovej ujmy z dôvodu nedostatku svojej pasívnej legitimácie navrhol žalobu zamietnuť a poukázal na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci Haasová sp.zn. C-22/12, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č. 4Cdo/168/2009, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystricu sp.zn. 17Co/296/2011. Ďalej namietol, že skutočnosti, o ktoré opiera žalobkyňa vzniknutú nemajetkovú ujmu, sú podkladom pre vyplatenie bolestného a SSU a nie nemajetkovej ujmy. Namietal i voči uplatneným úrokom z omeškania z tohto titulu. Po riadnom preukázaní bolestného, SSU a ušlého zisku poskytne žalobkyni poistné plnenie a vo zvyšnej časti navrhol žalobu zamietnuť.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, písomnými vyjadreniami strán sporu, znaleckým dokazovaním a výsluchom poverených znalcov, listinnými dôkazmi zo spisu uvedenými nižšie, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav.

6. Z poistnej zmluvy č. XXXXXXXXXX zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zo dňa 4.6.2009 uzatvorenej medzi žalovanými súd zistil, že jej predmetom je vozidlo, s ktorým zavinila žalovaná 1/ dopravnú nehodu.

7. Z rozsudku Okresného súdu v Trnave č.k. 5T/79/2013-214 zo dňa 15.11.2013 (čl. 95) súd zistil, že žalovaná 1/ bola uznaná vinnou, nakoľko dňa 30.4.2012 v R. viedla motorové vozidlo Volkswagen Passat, pričom nedodržala bezpečnú vzdialenosť za vozidlom Škoda Fabia, ktoré v dôsledku nárazu odhodilo do pravého jazdného pruhu, kde toto vozidlo narazilo do ľavej zadnej časti v pravom pruhu jazdiaceho vozidla Hyundai Lantra, čím došlo k zraneniu žalobkyne ako spolujazdkyne, ktorá utrpela

podvrtnutie krčnej chrbtice a pomliaždenie hlavy s vegetatívnou symptomatológiou s dobou liečenia 3 týždne, pričom práceneschopnosť sa môže predĺžiť na dobu 4 - 6 týždňov pre nutnosť rehabilitácie, čím spáchala prečin ublíženia na zdraví, za čo bola odsúdená na peňažný trest 2.500,- €.

8. Z predloženého lekárskeho posudku (čl. 6) Z.. K. praktickej lekárky pre dospelých NZZ - neštátne zdravotnícke zariadenie zo dňa 22.3.2013 súd zistil, že z titulu úrazu pri dopravnej nehode priznala žalobkyni bolestné 130 bodov (pomliaždenie hlavy s vegetatívnou symptomatológiou s potvr. izol. hyposomatotropizmom - 5 bodov, podvrtnutie krčnej chrbtice 25 bodov, MR potvrdené vyklenutie disku C 3/4 a diskov C5/6 a C 6/7 100 bodov) a SSU 780 bodov za potvrdený hiposomatotropizmus, cysta epifýzy IMR 11/2012, únavový sy v sledovaní, duševná porucha po iných ťaž. poraneniach okrem hlavy - tiež distorsio coll. vertebr. partic C, tremor rúk, diagnózy nie sú kompletne uzatvorené z hľadiska sledovania spolu 780 bodov). Z predloženej výzvy zo dňa 15.4.2014 súd zistil, že žalobkyňa zaslala lekársky posudok Z.. K. žalovanému 2/ k poistnej udalosti č. XXXXXXXXXX.

9. Z odborného vyjadrenia znalca č. 53/2012 Z.. E. S.. z odvetvia traumatológie zo dňa 22.7.2012, ktorý bol vypracovaný v trestnej veci súd zistil, že znalec určil nasledovné poranenie žalobkyne: podvrtnutie krčnej chrbtice a pomliaždenie hlavy s vegetatívnou symptomatológiou a možným trvalým následkom, ktorý bude možné určiť až po ustálení zdravotného stavu. S dobou liečenia 3 týždne a možnosťou predĺženia z dôvodu rehabilitácie. Za uvedené zranenia priznal bolestné 30 bodov. V posudku sa uvádza, že žalovaná bola pri nehode pripútaná. Znalec v posudku neuvádza a ani z posudku nie je zrejmé, na základe akých objektívne zdokumentovaných skutočností dospel k záveru, že žalobkyňa utrpela pomliaždenie hlavy, okrem subjektívneho tvrdenia žalobkyne.

10. Z Posudku zdravotného stavu S.. Z.. A. N., L.., ortopéda zo dňa 12.8.2014 (čl. 137) súd zistil, že priznal bolestné za podvrtnutie chrbtice položka 104 zvýšené o 50% spolu 37,5 bodu (s použitím § 9 ods. 5 písm. b) z.č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za SSU) a SSU za poúrazové obmedzenie hybnosti chrbtice ľahké položka 304a zvýšené o 100% spolu 380 bodov (s použitím § 10 ods. 4 z.č. 437/2004 Z.z.). Posudok bol súdu predložený 28.8.2014 a doručený 20.10.2014 žalovaným.

11. Z Lekárskeho posudku Z.. K., psychiatra zo dňa 11.7.2014 (čl. 141) súd zistil, že priznal bolestné položka 255 vo výške 1.000 bodov a SSU za rovnakú položku 1.000 bodov. V podrobnostiach odkázal na pripojenú správu, z ktorej súd zistil, že žalobkyňa sa u uvedeného lekára lieči od 4.3.2014 s diagnózou stredne ťažká až ťažká depresia bez psychoticizmu. Vzniku psychických ťažkostí predchádzala traumatická udalosť (autonehoda), ktorá mala podstatný podiel na rozvoji ochorenia. Nedá sa povedať, že daný obraz depresie je len výlučne spôsobený psychickými zmenami po autonehode. Autonehoda mala podiel na vzniku daného stavu tretinový až polovičný. Posudok bol súdu predložený 20.10.2014 a doručený 21.8.2015 žalovaným.

12. Z ambulantnej správy Z.. V. (čl. 161) endokrinológa z Národného endokrinologického ústavu n.o. Ľ. zo dňa 10.6.2013 súd zistil, že žalobkyni diagnostikovali hyposomatotropizmus, stav po autonehode s úrazom hlavy (4/2012), okrem toho správa obsahuje ďalších 6 diagnóz.

13. Zo správy neurológa Z.. G. H. U. H. R. zo dňa 30.4.2012 (čl. 746) súd zistil, že žalobkyňa bola v deň nehody vyšetrená neurológom a pri vyšetrení uviedla, že po nehode nemala obtiaže, doma mala bolesti brucha, nevoľnosť a 3x zvracala. Mala bolesti krčnej chrbtice, záhlavia hlavy, ale viac nevoľnosti brucha. V bezvedomí nebola, na okolnosti pred a po nehode si pamätá, hlavu si neudrela, resp. nevie o tom, že by si udrela hlavu. V čase vyšetrenia (večer po nehode) ju bolí celá hlava a aj šija, máva migrény. Záver z vyšetrenia bol podvrtnutie krčnej chrbtice, výslovne v závere uviedol, že stav nehodnotí ako otras mozgu. Uvedená správa je i súčasťou prepúšťacej správy.

14. Súd vykonal dokazovanie znaleckým posudkom č. X/XXXX vypracovaným ustanovenou znaleckou organizáciou LEGE ARTIS s.r.o. (ďalej aj len „znalec“) a následným výsluchom Z.. C., S.. traumatológa) a Z.. Z. E. (psychiatra), z ktorého zistil, že pri dopravnej nehode žalobkyňa utrpela podvrtnutie krčnej chrbtice ťažkého stupňa s distenziou interspinálnych ligament. Po oboznámení sa so zdravotnou dokumentáciou žalovanej a jej vyšetrení nezistil objektívne žiadne poranenie hlavy, nejednalo sa o otras mozgu. Nevoľnosť a zvracanie žalobkyne po úraze boli spôsobené podvrtnutím krčnej chrbtice. Záver prepúšťacej správy z nemocnice je zmätočný, nakoľko v náleze nie sú žiadne zmienky o poklopovej bolesti hlavy, palpačnej citlivosti, hematómu, odreniny či rany na hlave. Poranenie mozgu nebolo zistené

ani na CT vyšetrení po nehode, s ktorým sa znalec oboznámil a tiež nenašiel žiadne známky poranenia mozgu alebo mäkkých častí na hlave. Otras mozgu bol vylúčený aj neurologickým vyšetrením pred prepustením žalobkyne z nemocnice po úraze.
Ochorenie, na ktoré sa lieči žalobkyňa u psychiatra je následkom úrazového poškodenia. U žalobkyne boli zistené adaptačné poruchy so zmiešanou depresívnou a úzkostnou symptomatikou, ktoré je vážnou duševnou poruchou po iných poraneniach okrem poranenia hlavy. Do úrazu psychiatricky liečená nebola. Prvýkrát bola vyšetrená psychiatrom 4.3.2014.
Ochorenie, na ktoré sa v súčasnosti lieči žalobkyňa u endokrinológa hyposomatrtropný hypopituarizmus, nie je v priamej príčinnej súvislosti s podvrtnutím krčnej chrbtice. Pri úraze nebolo zdokumentované poranenie hlavy, ani mozgu. V dôsledku poranenia nebola v bezvedomí. Úrazu hlavy nebol potvrdený ani pri vyšetrení mozgu 26.11.2012, ktoré nezobrazilo žiadne poúrazové zmeny mozgu. K správe Národného endokrinologického ústavu n.o. Ľ. uviedol, že išlo len o dedukciu lekára, čo mohlo viesť k vzniku ochorenia. Ochorenie žalobkyne mohlo vzniknúť už pred úrazom, prípadne aj z iných príčin. Znalec uviedol, že nevie o žiadnej diagnostickej metodike, ktorá by jednoznačne dokázala, že dané ochorenie vzniklo u žalobkyne výlučne úrazom, nakoľko nebolo u žalobkyne pri úraze zistené poranenie mozgu.
Zdravotný stav žalobkyne sa ustálil z hľadiska traumatologického 16.10.2012 a psychiatrického v júli 2014.
Za podvrtnutie krčnej chrbtice položka 104 znalec priznal 25 bodov s navýšením o 50% spolu 37,50 bodu a SSU za obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice ľahkého stupňa položka 304a priznal 190 bodov s navýšením o 100%, spolu 380 bodov z dôvodu, že ide o trvalé a chirurgicky nekorigovateľné obmedzenie, ktorú žalobkyňu obmedzuje vo všetkých aspektoch bytia, t.j. rodinnom, pracovnom, spoločenskom či športovom uplatnení.
Za adaptačné poruchy so zmiešanou depresívnou a úzkostnou symptomatikou položka 254 znalec priznal 300 bodov so zvýšením o 30%, t.j. 90 bodov spolu 390 bodov, nakoľko žalobkyňa nie je schopná sa uplatniť v živote a spoločnosti a vzhľadom na vek, kedy poškodenia na zdraví utrpela.

15. Súd vypočul povereného zástupcu znaleckej organizácie Z.. Q. C., ktorý zotrval na záveroch znaleckého posudku, že pri nehode žalobkyňa utrpela ťažké podvrtnutie krčnej chrbtice, ktoré má podobnú symptomatológiu ako otras mozgu. Z tohto dôvodu priznali bolestné len za podvrtnutie krčnej chrbtice ťažkého stupňa ohodnotené 25 bodmi a zvýšené o polovicu sadzby, spolu 37,5 bodu. Nepriznali bodové ohodnotenie z titulu psychických problémov žalobkyne. Tieto zhodnotili len v časti SSU. Na základe jedného úrazového deja podvrtnutia krčnej chrbtice ohodnotili v znaleckom posudku v časti SSU dva trvalé následky a to obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice počtom bodov 190, ktoré navýšili o 100% po vyšetrení žalobkyne, na základe jej subjektívneho vyjadrenia obtiaží, ktorými trpí. Ďalej za adaptačné poruchy so zmiešanou depresívnou a úzkostnou symptomatikou priznali 300 bodov zvýšených o 30% s tým, že na vzniku psychických ťažkostí sa autonehoda podieľa ako spúšťač v teréne pre morbídne akcentovanejšej neurolabilnejšej osobnosti.
K otázke chýbajúceho rastového hormónu potvrdil, že je zdokumentované toto ochorenie žalobkyne. Avšak nevedia preukázať priamu príčinnú súvislosť, že vzniklo v dôsledku nehody. Táto choroba môže vzniknúť aj z iného dôvodu. Poranenie hlavy môže byť spúšťačom, avšak ide o vážne poranenie, ktoré je aj vizualizované. Teda zakrvácanie, pomliaždenie, kóma, stavy, ktoré vyžadujú dlhodobú pľúcnu ventiláciu. Sú pacienti, u ktorých sa prejaví táto porucha po úraze hlavy s odstupom niekedy až 5-7 rokov, ale existuje tam priama príčinná súvislosť s ťažkým poranením mozgu. V tomto prípade nezistili, že došlo k poruche tvorby rastového hormónu výlučne len z dôvodu dopravnej nehody, teda úrazového poškodenia. Neexistuje žiadna objektivizovaná metóda na preukázanie pôvodu vzniku choroby.
V celej prepúšťacej správe nemocnice po dopravnej nehode nie je popísané a zdokumentované zranenie hlavy, chýba akýkoľvek popis úrazu hlavy, pomliaždenie, odrenina, opuch a podobne. Nevoľnosť žalobkyne bola spôsobená podvrtnutím krčnej chrbtice. Aj nasledovná liečba u neurológa bola zameraná a cielená na podvrtnutie krčnej chrbtice. Symptómy podvrtnutia krčnej chrbtice a otrasu mozgu môžu byť čiastočné podobné. Ale u žalobkyne chýbali všetky príznaky, resp. kombinácia typických príznakov otrasu mozgu a to porucha vedomia, amnézia retrográdna, pri ktorej by si žalobkyňa vôbec nepamätala okolnosti úrazu, ona však uviedla, že si nepamätá presne okolnosti úrazu. Neboli zaznamenané príznaky zmätenosti. Zvracanie môže byť príznakom oboch poranení. Aj neskôr vykonanou magnetickou rezonanciou bolo objektivizované len podvrtnutie krku a natiahnutie väzov. Pred nehodou nebola zdokumentovaná liečba žalobkyne na ochorenia týkajúce sa krčnej chrbtice. Pri vyšetrení zistili, že žalobkyňa v súčasnosti v časti krčnej chrbtice má už aj neúrazové degeneratívne zmeny, nesúvisiace s nehodou.

16. Znalec sa vyjadril k námietkam strán sporu písomne podaním zo dňa 8.3.2017 a uviedol, že žalobkyňa nebola do nehody psychiatricky liečená. Prvýkrát bola psychiatricky vyšetrená až takmer 2 roky po nehode 4.3.2014, ale už 9.12.2013 u nej bolo realizované psychologické vyšetrenie, kde konštatovali vznik psychopatologickej symptomatológie ako reakcie na traumatický zážitok a síce dopravnú nehodu v primárne osobnostne labilnejšom teréne, čo má za následok horšie spracovanie traumatickej udalosti. Aj ošetrujúci psychiater žalobkyne Z.. K. v správe zo dňa 11.7.2014 konštatoval, že na vznik jej psychických ťažkostí mala podstatný vplyv traumatická udalosť - autonehoda. Na rozvoji uvedenej symptomatológie sa podľa neho podieľala tretinovým až polovičným dielom, ostatné ide na úkor samotnej osobnostnej štruktúry a celej životnej histórie jedinca. Znalec dospel k záveru, že spúšťačom vzniku psychických problémov žalobkyne je autonehoda. Miera jej depresie sa pohybuje na úrovni ľahkej až stredne ťažkej, preto sa pri bodovom ohodnotení priklonil k dolnému rozpätiu uvedenej položky 254 k 300 bodom. Navýšenie o 30% odôvodnil tým, že síce sa na vzniku jej psychických ťažkostí ako spúšťač podieľala autonehoda, ale v teréne premorbídne akcentovanej, neurolabilnej osobnosti.

17. Súd vypočul znalkyňu z odboru psychiatrie Z.. Z. E., ktorá sa podieľala na vypracovaní posudku znaleckej organizácie. Pri vypracovaní znaleckého posudku sa oboznámila s celou dokumentáciou potrebnou na vypracovanie znaleckého posudku v časti posúdenia psychického stavu žalobkyne. Diagnóza otras mozgu (comotio cerebri) sa uvádza v zdravotnej dokumentácii žalobkyne len v prijímacej správe na urgente, ide o prvotnú diagnózu. Žalobkyni štandardne po autonehode urobili CT mozgu a chrbtice, aby nedošlo k opomenutiu a toto CT vyšetrenie nepotvrdilo žiadne traumatologické lézie na mozgu. Následne bola vyšetrená príslušnými špecialistami. V danom prípade bolo vykonané aj neurologické vyšetrenie počas hospitalizácie Z.. H., kde ako neurológ konštatuje stav po distorzii krčnej chrbtice s vegetatívnou symptomatikou, a stav nehodnotí ako comotio cerebri, teda otras mozgu. Preto v rámci vyšetrenia žalobkyne konštatovala, že pri autonehode otras mozgu neutrpela, keďže pre túto diagnózu neboli splnené základné diagnostické kritéria. Vzhľadom na to, vzniknuté psychické problémy žalobkyne hodnotila pod položkou 254. Teda duševné poruchy po iných poraneniach okrem poranenia hlavy. Táto položka má rozsah bodov od 130 do 780. Priznala základné bodové ohodnotenie v dolnej tretine, t.j. 300 bodov, pretože mieru depresívneho a úzkostného syndrómu u žalobkyne hodnotila ako mierneho až stredného stupňa. K hornej hranici by sa prikláňala napr. ak je depresívna symptomatika len čisto ako následok dopravnej nehody v rozsahu ťažkej depresie s psychotickými príznakmi. Zvýšenie danej položky o 30% a nie o 100% odôvodnila tým, že na vzniku psychických ťažkostí sa autonehoda podieľala ako spúšťač v teréne premorbidne akcentovanejšej neurolabilnejšej osobnosti. Uvedený záver vyplynul z vyšetrenia, z dostupnej psychiatrickej dokumentácie ako aj psychiatrických vyšetrení žalobkyne.
V celej predloženej psychiatrickej zdravotnej dokumentácie, ktorú mala k dispozícii, nie je ani v rámci objektívnych psychiatrických statusov popisovaná symptomatika, ktorá by znalkyňu oprávnila k záveru ťažkej úzkostnej a depresívnej poruchy. Tieto príznaky svedčiace pre ťažkú depresiu, ťažkú úzkostnú poruchu u žalobkyne nevidela ani pri vyšetrení a nevidela ich ani na pojednávaní dňa 22.5.2017, kedy bola vypočutá za prítomnosti žalobkyne. Z predloženej dokumentácie ošetrujúceho psychiatra skonštatovala, že žalobkyňa mohla využiť aj komplexnejšie možnosti psychiatrickej starostlivosti a síce hospitalizáciu, ktorú žalobkyni jej lekár ponúkol a ona ju opakovane odmietla, čomu by sa pacient v ťažkej depresii nebránil.

18. Žalobkyňa nesúhlasila so závermi znaleckej organizácie. Uviedla, že sú v rozpore so stanoviskami ošetrujúcich lekárov. Výpoveď znalca vyhodnotila ako zmätočnú. Uviedla, že posudok je v rozpore s rozsudkom v trestnej veci, kde súd konštatoval vo výroku úraz hlavy a v trestnej veci znalec tiež konštatoval pomliaždenie hlavy. Znalec sa neoboznámil s obsahom trestného spisu, neoboznámil sa s celou zdravotnou dokumentáciou. Nezaoberal sa a neposudzoval mechanizmus vzniku a okolnosti úrazu. Poukázala na to, že jej súčasný zdravotný stav sa stále zhoršuje. V znaleckom posudku nie sú uvedené všetky diagnózy, ktoré má žalobkyňa v príčinnej súvislosti s dopravnou nehodou. Žalobkyňa bližšie nešpecifikovala, s ktorou konkrétnou časťou zdravotnej dokumentácie sa znalec neoboznámil, nešpecifikovala, ktoré jej súčasné diagnózy v posudku neuviedol. Nedoložila žiadne dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia.

19. Súd priznal znaleckej organizáciu znalečné uznesením č.l. 358 zo dňa 30.3.2016 vo výške 1.900,20 €, ktoré bolo zaplatené z preddavku zloženého žalovanou 1/ vo výške 1.000,- € a 900,20 € z

rozpočtových prostriedkov súdu. Dňa 8.3.2017 priznal znalečné uznesením z čl. 710 vo výške 311,11 €, vyplatené z rozpočtových prostriedkov súdu a dňa 9.6.2017 vo výške 266,13 € uznesením čl. 810.

20. Súd opakovane vyzýval žalobkyňu dňa 20.10.2014 a aj 9.6.2017, aby doplnila žalobu v časti uplatneného nároku z titulu ušlého zisku o opis rozhodujúcich skutočností, výpočet. Žalobkyňa zotrvala na svojich pôvodných tvrdeniach, že sa domáha ušlého zisku podľa daňového priznania za rok 2011, ktorý predchádzal dopravnej nehode. V roku 2011 mala príjem 13.385,74 € a výdavky 5.951,75 € z čoho vyplýva ušlý mesačný príjem 619,499 €. Vynásobený počtom mesiacov od nehody 30.4.2012 do podania návrhu 28.4.2014 spolu 14.867,97 €. K svojmu vyjadreniu len pripojila nasledovné listinné dôkazy, z ktorých však sama nevyvodila žiadne skutkové tvrdenie na preukázanie uplatneného nároku, okrem predloženého daňového priznania za rok 2011.

21. Z daňových priznaní žalobkyne súd zistil, že z činnosti poisťovacích agentov a maklérov za rok 2011 mala príjem 13.385,74 €, výdavky 5.951,75 €, základ dane 7.433,99 €, priemerný mesačný základ dane 619,50 €, daň 736,19 €. Za rok 2012 mala príjem 7.571,52 €, výdavky 4.115,29 €, základ dane 3.456,23 €, daň 0, t.j. čistý ročný príjem 3.456,23 €. Za rok 2013 mala príjem 572,45 €, výdavky 572,45 €, zo zamestnania mala za marec až október základ dane 4.638,77 €, daň 171,53, t.j. čistý ročný príjem 4.467,24 €.

22. Súd z Osvedčenia ČSOB Poisťovne a.s. zo dňa 13.9.2010 zistil, že žalobkyňa bola zapísaná do zoznamu viazaných finančných agentov dňa 7.9.2010 v registri finančných agentov, poradcov, sprostredkovateľov v sektore poistenia alebo zaistenia a viazaných investičných agentov.

23. Zo Zmluvy o obchodnom zastúpení výlučného sprostredkovateľa poistenia č. XXXXXXXX zo dňa 31.8.2010 súd zistil, že žalobkyňa uzatvorila zmluvu o obchodnom zastúpení ČSOB poisťovne a.s. Jej predmetom bolo sprostredkovanie poistenia v mene zastúpeného za dohodnutú odmenu (províziu). Podmienky vzniku nároku na províziu a jej výška nie sú v zmluve uvedené, len splatnosť provízie (čl. VII bod 3. Zmluvy) a to do 20. dňa nasledujúceho mesiaca od pripísania poistného na účet klienta a jeho spárovania s príslušným predpisom poistného stanoveného zastúpeným (čl. 569).

24. Z vyjadrenia ČSOB Poisťovne a.s. zo dňa 18.5.2016 súd zistil, že žalovaná mala uzatvorenú so spoločnosťou zmluvu o obchodnom zastúpení - výlučný sprostredkovateľ poistenia, od ktorej spoločnosť odstúpila podaním zo dňa 1.8.2012, z dôvodu nevykonávania činnosti podľa predmetu zmluvy viac ako 3 mesiace. Žalobkyni tým zanikol nárok na výplatu akýchkoľvek provízií. Z oznámenia o príjme fyzickej osoby vystaveného ČSOB poisťovňou súd zistil, že žalobkyni bola v roku 2010 vyplatená suma 1.629,33 €, v roku 2011 suma 13.385,74 € a v roku 2012 suma 7.571,52 €.

25. Zo správy Sociálnej poisťovne z 2.10.2012 súd zistil, že žalobkyni nevznikol nárok na nemocenské dávky od 1.5.2012 do 28.2.2013, nakoľko nebola ich poistencom. Zo správy (čl. 139) zo dňa 3.6.2014 súd zistil, že žalobkyňa bola poistencom Sociálnej poisťovne od 1.7.2012 do 28.5.2013 ako SZČO a od 1.3.2013 do 28.2.2014 bola zamestnancom spoločnosti BTT s.r.o. a boli jej vyplatené nemocenské dávky od 22.10.2013 do 30.4.2014 spolu vo výške 2.279,70 €.

26. Z rozhodnutia Sociálnej poisťovne zo dňa 21.7.2016 súd zistil, že bol žalobkyni priznaný invalidný dôchodok od 17.12.2012 vo výške 79,70 € mesačne, od 1.1.2013 vo výške 85,60 € mesačne, od 1.1.2014 vo výške 90,10 €.

27. Žalobkyňa na pojednávaní dňa 22.10.2015 uviedla, že pred nehodou bola zdravá. Pri dopravnej nehode sedela na zadnom sedadle, ktoré nemalo opierku hlavy a nemalo ju v povinnej výbave vozidla. Pri náraze, i keď bola pripútaná, si hlavu buchla pravou stranou o vnútro vozidla. Tiež jej myklo hlavou do druhej strany a dopredu a dozadu. Iný následok dopravnej nehody priamo po nehode nemala. Odišla domov kde zvracala, bolela ju hlava, triasla sa a cítila sa slabá. Po 2 hodinách šla do nemocnice, kde bola prijatá s podozrením na otras mozgu, ktorý sa nepotvrdil. V nemocnici bola asi 10 dní. Po prepustení sa jej začali problémy s trasením rúk a zadrhávanie reči. Bola u viacerých odborníkov - neurológa, neurochirurga, ortopéda, endokrinológa, reumatológa. Nakoniec skončila u psychológa a psychiatra. Od dopravnej nehody má neustále problémy, bolesť hlavy, problémy s chrbticou, nehybnosť krčnej chrbtice, tŕpnu jej prsty a tvár, hocikedy sa začne zajakávať. Cíti sa slabo a nevýkonne, niekedy odpadáva. Zle vníma, má problémy s pamäťou a sústredením. V strese alebo pod tlakom sa jej problémy

umocňujú. Je depresívna a úzkostlivá, pridružil sa aj problém so spánkom. Endokrinológ jej povedal, že pri úrazoch hlavy môže dôjsť k poškodeniu vylučovania rastového hormónu. Následne jej nasadili liečbu a tento hormón užíva dlhodobo, injekčne večer pred spaním. V súčasnosti je liečba plne hradená poisťovňou. Tento hormón ovplyvňuje metabolizmus, preto po nehode pribrala asi 20 kíl. Okrem tohto užíva pravidelne lieky na bolesť, psychiatrické lieky a to antidepresíva a lieky proti úzkosti a tiež lieky na spanie. Cíti sa unavená.
Asi rok a pol pred nehodou začala podnikať. Pretože poistenie v Sociálnej poisťovni bolo dobrovoľné, neplatila si ho a preto nemala priznané nemocenské dávky. Asi 9 mesiacov bola práceneschopná. Potom sa zamestnala od 1.3.2013, kde bola v pracovnom pomere do 28.2.2014, ale už od 10/2013 bola práceneschopná rok a odvtedy je bez príjmu, požiadala o invalidný dôchodok, nepoberala ani dávky v hmotnej núdzi.
Bolestné a SSU si uplatnila podľa predložených posudkov. Náhradu ušlého zisku si uplatňuje podľa daňového priznania za rok 2011. Pričom vychádzala zo základu dane 7.433,99 €, po vydelení 12 mesiacmi si vypočítala mesačný príjem pred zdanením vo výške 619,- €.
Nemajetkovú ujmu z titulu ochrany osobnosti si uplatnila z dôvodu problémov, ktoré má s rečou, únavou, psychického a fyzického charakteru, teda to čo už uvádzala v časti SSÚ. Čo sa týka rastového hormónu tento nie je obodovaný pri SSÚ a preto sa ako primeranej náhrady domáha zaplatenie sumy 10.000,- €. V súčasnosti nemôže športovať, v spoločnosti sa niekedy bojí, nemá sebavedomie, nevie či nebude koktať a triasť sa. Nemôže sa prezentovať tak, ako bola zvyknutá a postihuje to aj jej súkromnú ale aj potenciálnu pracovnú sféru.

28. Žalovaný 2/ na pojednávaní dňa 22.10.2015 uviedol, že im žalobkyňa napriek jeho výzvam zo dňa 18.8.2014 a 27.10.2014 nepredložila doklady potrebné na likvidáciu poistnej udalosti. Mali snahu likvidovať nárok navrhovateľky v časti uplatnenej skutočnej škody. Požadované doklady im neboli predložené. V časti bolestného a SSÚ, navrhli doplniť znalecké dokazovanie. Namietol, nedostatok svojej pasívnej legitimácie v časti nemajetkovej ujmy a zároveň nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobkyne v tejto časti s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 25.11.2014 č.k. 8Co/276/2013. Dňa 15.2.2017 namietol v časti uplatneného ušlého zisku, že žalobkyňa sa domáha hypotetického príjmu, ušlý zisk nie je riadne preukázaný a v prípade jeho preukázania je nutné odpočítať vyplatené nemocenské dávky v rozhodnom období.
Po vykonanom znaleckom dokazovaní uviedol, že nemá námietky voči záverom znaleckého posudku, znalecká organizácia sa vysporiadala so všetkými námietkami žalobkyne. Znaleckým dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobkyňa utrpela iné zranenie ako podvrtnutie krčnej chrbtice. Otras mozgu preukázaný nebol. V časti ušlého zisku žalobkyňa nepreukázala svoj nárok. V časti nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti žalobkyňa navyšuje priznané bolestné a SSU čo nie je prípustné. K navrhnutému doplneniu dokazovania znalcom z odboru cestnej dopravy uviedol, že je nadbytočné, pretože znalec sa nemôže objektívne vyjadriť k vzniku zranení žalobkyne. Mohol by iba preukázať teoretické následky nehody, pričom následky nehody sú dané a nezameniteľné.

29. Súd dňa 27.2.2017 poučil strany sporu o zákonnej koncentrácii konania a vyzval na predloženie návrhov na doplnenie dokazovania v lehote 20 dní. Žalovaní nemali návrhy na doplnenie dokazovania. Na žiadosť žalobkyne jej súd predĺžil lehotu do 7.4.2017. Žalobkyňa navrhla doplniť dokazovanie o znalecký posudok na vyhodnotenie mechanizmu nehodového deja a jeho možné a predpokladané dôsledky na žalobkyňu ako účastníčku autonehody, následne vypracovanie nového znaleckého posudku vo veci poškodenia zdravia a zdravotnej ujmy žalobkyne z odboru traumatológie, psychiatrie, endokrinológie, neurológie a neurochirurgie. Ďalej navrhla výsluch znalkyne Z.. Z. E. k predloženému znaleckému posudku. Po uplynutí lehoty na doplnenie dôkazov, žalobkyňa navrhla podaním doručeným súdu dňa 22.5.2017, aby súd uložil žalovanému 2/ povinnosť predložiť kompletné likvidačné spisy poškodených vozidiel pri dopravenej nehode za účelom preukázania priebehu nehody.

30. Súd po koncentrácii konania doplnil dokazovanie o navrhovaný výsluch znalkyne psychiatričky Z.. Z. E. a zamietol ostatné návrhy žalobkyne na doplnenie dokazovania z dôvodu nadbytočnosti a to výsluch S.. Z.. N. L.. - ortopéda, ktorý dospel k totožným záverom ako v znaleckom posudku vypracovanom vo veci. Na základe rovnakých položiek priznal bolestné 37,5 bodu a SSU 380 bodov, oboje po navýšení. Súd zamietol aj návrhy na doplnenie dokazovania výsluchmi ošetrujúcich lekárov žalobkyne po úraze v nemocnici Z.. V. a Z.. S., Z.. V. endokrinologičky, Z.. K. - psychiatra, nakoľko ich výsluch súd považuje za nadbytočný. Vo veci bolo vykonané znalecké dokazovanie oboznámením sa s celou zdravotnou dokumentáciou a znalecká organizácia sa so všetkými námietkami žalobkyne ale i žalovaného 2/

vyporiadala a to aj časti namietaných správ a nálezov ošetrujúcich lekárov po nehode. Doplnenie dokazovania znalcom z odboru cestnej dopravy na priebeh dopravnej nehody a jeho možné dôsledky na žalobkyňu ako účastníčku dopravnej nehody a na to nadväzujúce kontrolné znalecké dokazovanie z odboru zdravotníctva súd považuje za nadbytočné, nakoľko objektívne zdokumentované dôsledky nehody na zdravotný stav žalobkyne vyplývajú z predloženej zdravotnej dokumentácie a jej následných vyšetrení.

31. Súd dňa 22.1.2018 pojednával a rozhodol v neprítomnosti žalobkyne, nakoľko na pojednávanie bol riadne predvolaný jej právny zástupca dňa 16.10.2017, žalobkyňa nebola volaná, jej prítomnosť nebola nevyhnutná, vo veci už bola vypočutá. Žalobkyňa do spisu nahliadla po vytýčení termínu pojednávania v dňoch 27.9.2017 a 17.1.2018. Dňa 18.1.2018 doručila do spisu žiadosť o odročenie pojednávania z dôvodu, že svojmu právnemu zástupcovi odňala plnú moc dňa 16.1.2017 a v konaní potrebuje byť právne zastúpená a preto hľadá nového právneho zástupcu. Do ospravedlnenia neuviedla svoje telefónne číslo alebo elektronickú adresu, na ktorú by ju súd mohol upovedomiť o rozhodnutí o jej žiadosti (§ 183 ods. 3 CSP). Nakoľko odvolanie plnomocenstva krátko pred pojednávaním, s obštrukčnou výhovorkou, že nemá zástupcu a hľadá si nového zástupcu, nie je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. Zn. 1Obdo 19/2014), súd pojednával v neprítomnosti žalobkyne.

32. Skutkové zistenia nadobudnuté vykonaným dokazovaním súd zhodnotil v rozsahu potrebnom pre posúdenie rozhodujúcich skutočností vzťahujúcich sa k podstate veci a vzhľadom na charakter sporového konania uzavrel, že nie je opodstatnené nariaďovať ďalšie dokazovanie keďže skutkový stav, na základe ktorého súd rozhoduje v sporovom konaní ovládanom zásadou kontradiktórnosti, má byť výsledkom dôkaznej aktivity a snahy účastníkov konania, ktorí majú hlavnú zodpovednosť za zistenie skutkového stavu a preukázanie svojich tvrdení a aktivita súdu v rámci dokazovania sa obmedzuje na rozhodovanie, ktoré z účastníkmi konania označených dôkazov vykoná. Preto súd uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené.

33. Nová právna úprava v ustanovení § 150 CSP zakotvuje tzv. povinnosť tvrdenia, teda procesnú povinnosť, ktorej nesplnenie je sankcionované procesnými prostriedkami, predovšetkým vo forme rýchlej straty sporu. Strany majú povinnosť pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu. Táto povinnosť tvrdenia sa vzťahuje na skutkové okolnosti súvisiace s procesným útokom alebo procesnou obranou strany sporu a je koncepčným predpokladom tzv. sudcovskej koncentrácie civilného sporového konania (§ 153 CSP), o ktorej súd strany sporu poučil. K žalobe je potrebné doložiť všetky listinné dôkazy na preukázanie tvrdení uvedených v žalobe. Preto súd nemôže vyzývať (s poukazom na dodržiavanie zásady kontradiktórnosti konania a rovnosti strán) strany na preukázanie svojich tvrdení, a pri svojom rozhodovaní v merite veci vychádza z toho, čo strana v konaní preukáže a to ku dňu, kedy rozhoduje. Tu súd poukazuje aj na to, že na dôkazy predložené po vyhlásení rozsudku nie je možné prihliadať.
Súd ďalej uvádza, že v prípade, ak sa v odôvodnení nezaoberal konkrétnou námietkou strán konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).
Súd dáva do pozornosti, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa stranou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

34. Podľa § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov, náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.
Podľa § 11 ods. 7 poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

Podľa § 799 ods. 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), kto má právo na plnenie, je povinný bez zbytočného odkladu poistiteľovi písomne oznámiť, že nastala poistná udalosť, dať pravdivé vysvetlenie o jej vzniku a rozsahu jej následkov a predložiť potrebné doklady, ktoré si poistiteľ vyžiada. Poistné podmienky mu môžu uložiť aj ďalšie povinnosti.
Podľa § 823 OZ, náhradu platí poistiteľ poškodenému; poškodený však právo na plnenie proti poistiteľovi nemá, ak osobitné predpisy neustanovujú inak.
Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 381/2001 Z.z., poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu
a) škody na zdraví a nákladov pri usmrtení,
b) škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou veci,
c) účelne vynaložených nákladov spojených s právnym zastúpením pri uplatňovaní nárokov podľa písmen a), b) a d), ak poisťovateľ nesplnil povinnosti uvedené v § 11 ods. 6 písm. a) alebo písm. b) alebo poisťovateľ neoprávnene odmietol poskytnúť poistné plnenie, alebo neoprávnene krátil poskytnuté poistné plnenie,
d) ušlého zisku.

35. Žalobkyňa sa svojou žalobou domáha voči žalovaným 1/a 2/ náhrady škody z ublíženia na zdraví, ktoré utrpela pri dopravnej nehode dňa 30.4.2012 zavinenej žalovanou 1/ vodičkou motorového vozidla. Žalovaný 2/ je na základe poistnej zmluvy uzavretej so žalovanou 1/ poistiteľom zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z., ktoré bolo u neho povinne zmluvne poistené. Z tohto titulu sú pasívne legitimovaný obaja žalovaní a to aj v časti nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby, patrí medzi nároky kryté poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle ust. § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z., nakoľko povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenú pri dopravnej nehode, ktorá je upravená v ust. § 13 OZ, ktorý túto náhradu upravuje, pretože účelom práva na peňažné zadosťučinenie je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou, čím plní funkciu reparačnú, rovnako ako je to pri náhrade škody. Teda žalovaný 2/ je pasívne legitimovaný aj v tejto časti uplatneného nároku (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR č.k. 3Cdo 301/2012 z 31.3.2016 - spis čl. 427). Predmetom konania je zaplatenie sumy 48.605,18 € s úrokom z omeškania 5,25% zo sumy 48.605,18 € od 28.4.2014 do zaplatenia a to v členení bolestné 2.043,60 € a SSU 21.693,60 €, skutočná škoda vo výške ušlého zisku 14.867,98 € a nemajetková ujma z titulu ochrany osobnosti 10.000,- €.

A. Bolestné a SSU
36. Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.
Podľa § 444 Občianskeho zákonníka, pri škode na zdraví sa jednorazovo odškodňujú bolesti poškodeného a sťaženie spoločenského uplatnenia.
Podľa § 2 ods. 1,2 zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia a o zmene a doplnení Zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 437/2004 Z. z.), bolesť je ujma spôsobená poškodením na zdraví, jeho liečením alebo odstraňovaním jeho následkov. Sťaženie spoločenského uplatnenia je stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (ďalej len „následok“).
Podľa § 2 ods. 3 písm. d) zák. č. 437/2004 Z. z., posudzujúci lekár je lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví; ak ide o chorobu z povolania, lekár so špecializáciou v odbore klinické pracovné lekárstvo a klinická toxikológia príslušného oddelenia alebo príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia.
Podľa § 3 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z., náhrada za bolesť sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná zistenému poškodeniu na zdraví, priebehu liečenia alebo odstraňovaniu jeho následkov.
Podľa § 4 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorazovo; musí byť primeraná povahe následkov a ich predpokladanému vývoju, a to v rozsahu, v akom sú obmedzené možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a v spoločnosti.

Podľa § 4 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z. z., náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje na základe lekárskeho posudku (§ 7 a 8). Sadzby bodového hodnotenia za sťaženie spoločenského uplatnenia sú ustanovené v prílohe č. 1 v II. a IV. časti.
Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť alebo sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku (§ 7 a 8).
Podľa § 5 ods. 2 zák. č. 437/2004 Z. z., výška náhrady za bolesť a výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určuje sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa odseku 1, za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhli na najbližšie celé euro smerom nahor (v roku 2012 vo výške 15,72 €, v roku 2014 vo výške 16,48 €).
Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 437/2004 Z. z., lekársky posudok spracúva posudzujúci lekár a vydáva zdravotnícke zariadenie, ktorého posudzujúci lekár vypracoval lekársky posudok. Ak je posudzujúcim lekárom lekár zariadenia ústavnej zdravotnej starostlivosti, lekársky posudok posudzuje primár príslušného oddelenia alebo prednosta príslušnej kliniky zdravotníckeho zariadenia alebo jeho zástupca, ak rozsah následkov presahuje 200 bodov.
Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.
Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení platnom do 31.12.2008 výška úroku z omeškania je dvojnásobok diskontnej sadzby určenej Národnou bankou Slovenska platnej k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.
Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (hlavné refinančné operácie) ku dňu 16.5.2014 vo výške 0,25% a ku dňu 25.8.2015 vo výške 0,05%.

37. V prvom rade sa žalobkyňa domáhala bolestného a SSU, pričom predložila lekárske posudky, ktoré si vzájomne odporovali v priznaných nárokoch a bodovom ohodnotení - posudok Z.. K., S.. Z.. A. N. L.. a Z.. K.. Posudok podľa § 7 ods. 1 v spojení s § 2 ods. 2 písm. d) spracúva lekár, ktorý naposledy liečil poškodeného v súvislosti s poškodením na zdraví. Pričom podľa názoru súdu nebola Z.. K. ani lekárom, u ktorého sa žalobkyňa liečila na všetky ňou ohodnotené ochorenia, nakoľko išlo o všeobecnú lekárku nie špecialistku. Žalobkyňa aj po doručení tretieho lekárskeho posudku naďalej trvala na zaplatení bodového ohodnotenia podľa všetkých predložených posudkov. Naviac žalovaný 2/ nesúhlasil s predloženými lekárskymi posudkami a ich závermi. Súd na návrh strán nariadil znalecké dokazovanie.

38. Znalecká organizácia ohodnotila následky zranenia, ktoré žalovaná utrpela, pričom zistila, že zdravotný stav žalobkyne sa ustálil z hľadiska traumatologického 16.10.2012 a psychiatrického v júli 2014. Za podvrtnutie krčnej chrbtice položka 104 priznala 25 bodov s navýšením o 50% spolu 37,50 bodu a SSU za obmedzenie hybnosti krčnej chrbtice ľahkého stupňa položka 304a priznala 190 bodov s navýšením o 100%, spolu 380 bodov z dôvodu, že ide o trvalé a chirurgicky nekorigovateľné obmedzenie, ktorú žalobkyňu obmedzuje vo všetkých aspektoch bytia, t.j. rodinnom, pracovnom, spoločenskom či športovom uplatnení. Za adaptačné poruchy so zmiešanou depresívnou a úzkostnou symptomatikou položka 254 znalecká organizácia priznala 300 bodov so zvýšením o 30%, t.j. 90 bodov spolu 390 bodov, nakoľko žalobkyňa nie je schopná sa uplatniť v živote a spoločnosti a vzhľadom na vek, kedy poškodenie na zdraví utrpela.

39. Znalecká organizácia podrobne zdôvodnila priznané bodové ohodnotenie v znaleckom posudku, jeho doplnku a poverení znalci i osobne na pojednávaniach, pričom vyčerpávajúco zodpovedali všetky nastolené otázky strán sporu. Znalecká organizácia dospela k rovnakému záveru ako ortopéd S.. Z.. N., L.. vo svojom posudku, na základe ktorého sa žalovaná domáha bolestného a SSU za úraz, nakoľko i on priznal bolestné a SSU podľa rovnakých položiek a v rovnakej výške. Žalobkyňa sa nestotožnila so závermi znaleckého posudku a domáhala sa doplnenia dokazovania, ktoré súd zamietol z dôvodov uvedených podrobne v bode 30. zdôvodnenia. Žalobkyňa tvrdila, že pri nehode utrpela úraz hlavy - otras mozgu, pričom znalec jednoznačne vylúčil, toto zranenie ako následok dopravnej nehody. Žalobkyňa svoje tvrdenie opierala o diagnózu uvedenú v prijímacej správe na urgente večer po nehode. Pričom poverení znalci uviedli, že ide o prvotnú diagnózu pri príjme. Aby nedošlo k opomenutiu,

štandardne po prijatí po nehode urobili CT vyšetrenie mozgu aj chrbtice, ktoré nepotvrdilo žiadny nález na mozgu. Následne bola vyšetrená aj neurológom, ktorý konštatoval stav po podvrtnutí krčnej chrbtice s vegetatívnou symptomatikou, a výslovne uviedol, že ho nehodnotí ako otras mozgu, tento jeho záver je aj v prepúšťacej správe a napriek tomu je diagnóza trauma capitis s vegetatívnou symptomatológiou uvedená nesprávne aj v prepúšťacej správe z nemocnice, i keď v celej prepúšťacej správe nie je popísané a ani zdokumentované poranenie hlavy a bolo vylúčené vyšetrením v priebehu hospitalizácie žalobkyne. Poranenie hlavy nebolo zistené ani pri následných vyšetreniach žalobkyne. Celá liečba bola zameraná na liečenie podvrtnutej krčnej chrbtice.

40. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne, že pomliaždenie hlavy konštatuje znalec v odbornom, posudku Z.. E.L. S.. v trestnom konaní, je potrebné uviesť, že z odborného posudku nie je zrejmé, na základe akých objektívne zdokumentovaných skutočností dospel k záveru, že žalobkyňa utrpela pomliaždenie hlavy, okrem subjektívneho tvrdenia žalobkyne. Súčasťou posudku je i prepúšťacia správa, v ktorej sa uvádza, že pri CT mozgu a krku neboli zistené aktuálne patologické zmeny a tiež správu Z.. H. neurológa so záverom, že nejde o otras mozgu ale o podvrtnutie krčnej chrbtice, čo je v rozpore s odborným posudkom.

41. Rovnako podrobne sa znalecká organizácia vysporiadala aj s bodovým ohodnotením v časti SSU za vzniknuté psychické problémy žalobkyne, ktoré priznala pod položkou 254. Teda duševné poruchy po iných poraneniach okrem poranenia hlavy, pretože poranenie hlavy nebolo pri nehode preukázané. Mieru depresívneho a úzkostného syndrómu u žalobkyne hodnotili ako mierneho až stredného stupňa, pričom porucha nie je čisto len následkom dopravnej nehody. Na vzniku psychických ťažkostí sa autonehoda podieľala ako spúšťač v teréne premorbidne akcentovanejšej neurolabilnejšej osobnosti. Uvedený záver vyplynul z vyšetrenia, z dostupnej psychiatrickej dokumentácie ako aj psychiatrických vyšetrení žalobkyne. K rovnakému záveru dospel aj ošetrujúci lekár žalobkyne Z.. K., ktorý tiež posúdil podiel autonehody na vzniku ochorenia žalobkyne ako tretinový až polovičný. Z tohto dôvodu priznala znalecká organizácia SSU 300 bodov, t.j. v dolnej polovici možného bodového rozpätia, ktoré zvýšila o 30%, t.j. 90 bodov.

42. Znalecká organizácia sa podrobne vysporiadala aj s námietkou žalobkyne, že v dôsledku nehody sa jej prestal tvoriť rastový hormón, pričom potvrdila, že je zdokumentované toto ochorenie žalobkyne. Avšak neexistuje žiadna objektivizovaná metóda na preukázanie pôvodu vzniku choroby. Poranenie hlavy môže byť spúšťačom, avšak ide o vážne poranenie, ktoré je aj vizualizované, teda zakrvácanie, pomliaždenie, kóma, stavy, ktoré vyžadujú dlhodobú pľúcnu ventiláciu. Čo ako je uvedené vyššie nebol prípad žalobkyne. U niektorých pacientov sa prejaví táto porucha po úraze hlavy s odstupom niekedy až 5-7 rokov, ale po ťažkom poranení mozgu. Táto choroba môže vzniknúť aj z iného dôvodu. Znaleckým dokazovaním nebolo preukázané, že vznik tohto ochorenia je v príčinnej súvislosti s autonehodou. Pokiaľ žalobkyňa namietala, že sa znalecká organizácia neoboznámila so všetkými jej zdravotnými záznamami a nevyhodnotila všetky jej diagnózy, jej tvrdenie bolo len všeobecné, preto sa ani k nemu znalecká organizácia nemohla vyjadriť.

43. Nakoľko k dopravnej nehode došlo 30.4.2012 a zdravotný stav žalobkyne sa ustálil z hľadiska traumatologického 16.10.2012 a psychiatrického v júli 2014, súd priznal žalobkyni bolestné vo výške 589,50 € (za 37,5 bodu pri hodnote bodu v roku 2012 vo výške 15,72 €) a v časti SSU za položku 304a za 380 bodov z dôvodu obmedzenia hybnosti krčnej chrbtice 5.973,60 € (pri hodnote bodu v roku 2012 vo výške 15,72 €) a za položku 254 adaptačné poruchy so zmiešanou depresívnou a úzkostnou symtomatikou 6.427,20 € (pri hodnote bodu v roku 2014 vo výške 16,48 €).

44. Žalobkyňa sa domáha i zaplatenia úrokov z omeškania vo výške 5,25% ročne od 28.4.2014 do zaplatenia. Žalobkyňa nepreukázala doručenie výzvy na zaplatenie žalovanej 1/ pred podaním žaloby na súd a žalovanému 2/ doručila posudok Z.. K. bez vyčíslenia uplatneného nároku, pričom ide o všeobecnú lekárku, ktorá ohodnotila i ochorenia, ktorých posledným ošetrujúcim lekárom bol traumatológ a psychiater. Preto súd priznal úrok z omeškania až po doručení žaloby obom žalovaným, ktorým bola žaloba doručená dňa 14.5.2014 a nasledujúci deň mohli plniť bez následku omeškania a do omeškania sa dostali v časti bolestného od 16.5.2014. Súd zaviazal žalovaných zaplatiť úrok z omeškania v tejto časti vo výške 5,25% z priznanej sumy 589,50 € od 16.5.2014 do zaplatenia.

45. V časti SSU sa žalobou doručenou súdu dňa 28.4.2014 domáhala zaplatenia sumy 12.261,60 € a to za položku 254 posudku Z.. K. ohodnotenej 780 bodmi. Až po pripustení zmeny petitu rozšírením v časti SSU zo sumy 12.261,60 € o 9.432,- € (zvýšenie o 220 bodov priznaných Z.. K. a 380 bodov priznaných S.. Z.. N. L.., t.j. o 600b x 15,72 €) sa domáhala z titulu SSU zaplatenia sumy 21.693,60 € s úrokom z omeškania 5,25% ročne od 28.4.2014 do zaplatenia. Súd pripustil zmenu petitu uznesením čl. 166 zo dňa 2.7.2015, ktoré bolo doručené žalovaným 21.8.2015 a nasledujúci pracovný deň 24.8.2015 mohli plniť bez následku omeškania a do omeškania sa dostali až dňa 25.8.2015 v tejto časti.

46. Z odôvodnenia uvedeného vyššie je zrejmé, že z titulu pôvodne uplatneného SSU v žalobe položka 254 bodového ohodnotenia 780 bolo priznaných na základe znaleckého dokazovania 390 bodov x 16,48 €, t.j. 6.427,20 € a teda žalovaní sa dostali do omeškania so zaplatením tejto sumy od 16.5.2014 do zaplatenia, vo zvyšku uplatnenej istiny z tohto titulu súd žalobu zamietol. Po pripustení zmeny petitu rozšírením v časti SUU o položka 304a obmedzenie hybnosti chrbtice 380 bodov a 220 bodov podľa posudku psychiatra sa od 25.8.2015 žalovaní dostali do omeškania v tejto časti uplatneného nároku z priznanej sumy podľa znaleckého posudku 5.973,60 € od 25.8.2015.

B. Ušlý zisk
46. Podľa § 415 OZ, každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.
Podľa § 420 ods. 1 OZ, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.
Podľa § 442 ods. 1 OZ, uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).
47. Ušlý zisk sa v súlade s konštantnou judikatúrou súdov definuje ako ujma spočívajúca v tom, že u poškodeného nedošlo v dôsledku škodnej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Ušlý zisk sa neprejavuje zmenšením majetku poškodeného (úbytkom aktív, ako je tomu u skutočnej škody), ale stratou očakávaného prínosu. Nestačí pritom iba pravdepodobnosť rozmnoženia majetku, lebo musí byť naisto postavené, že pri pravidelnom behu veci (nebyť protiprávneho konania škodcu alebo škodnej udalosti) mohol poškodený dôvodne očakávať zväčšenie svojho majetku, ku ktorému nedošlo práve v dôsledku konania škodcu (škodnej udalosti).

48. Dôkazné bremeno ohľadom preukázania výšky škody zaťažuje poškodeného. Aj existencia ušlého zisku musí byť vždy bezpečne preukázaná. V prípade ušlého zisku nie je možné preukázať jeho reálnu existenciu, ale musia byť dokazované také konkrétne skutkové okolnosti (tvrdené poškodeným), ktoré pri logickej úvahe povedú súd k záveru, že ušlý zisk by skutočne vznikol nebyť protiprávnej udalosti, t.j. dokazuje sa pravdepodobnosť dosiahnutia ušlého zisku u poškodeného v danom čase a podľa miery dokázanej pravdepodobnosti, je potom možné urobiť záver o tom, či by za daných okolností bol žalovaný ušlý zisk aj reálnym. Nepreukázanie existencie takýchto skutkových okolností, by potom mohlo viesť len k záveru, že ušlý zisk, ktorého sa žalobkyňa v konaní domáha, je skutočne iba „fikciou“ (uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 3 Cdo 513/2014). ,,Aj v prípade ušlého zisku musí ísť o ujmu už nastalú (vzniklú) a nie o ujmu, ktorá by hypoteticky mohla vzniknúť v budúcnosti“ (z uznesenia najvyššieho súdu sp.zn. 4 MCdo 23/2008). Za ušlý zisk teda nemožno považovať hypotetický ušlý zisk, ktorý nemá žiadny konkrétny preukázateľný základ. Napokon hypotetický ušlý zisk, ktorého sa žalobkyňa domáha, vychádza len z daňového priznania za rok 2011, nakoľko žalobkyňa vykonávala činnosť výlučného sprostredkovateľa poistenia. Žalobkyňa napriek výzve súdu nedoplnila zdôvodnenie uplatneného nároku o opis skutkových tvrdení a podrobný výpočet uplatneného nároku. Vychádzala z daňového priznania za rok 2011, ktorý predchádzal dopravnej nehode, kedy mala príjem 13.385,74 € a výdavky 5.951,75 €, z čoho sa domáhala ušlého mesačný príjmu 619,499 € vynásobeného počtom mesiacov od nehody 30.4.2012 do podania návrhu 28.4.2014 spolu 14.867,97 €. K svojmu vyjadreniu pripojila listinné dôkazy, ale sama z nich nevyvodila žiadne skutkové tvrdenie na preukázanie uplatneného nároku. Z daňového priznania žalobkyne za rok 2011 súd zistil, že z činnosti poisťovacích agentov a maklérov mala príjem 13.385,74 €, výdavky 5.951,75 €, základ dane 7.433,99 €, priemerný mesačný základ dane 619,50 € a zaplatila daň 736,19 €.

49. Z predložených dôkazov súd zistil, že vykonávala činnosť výlučného sprostredkovateľa poistenia pre ČSOB Poisťovňu a.s. od 7.9.2010 na základe zmluvy o výlučnom obchodnom zastúpení. Jej predmetom bolo sprostredkovanie poistenia za dohodnutú odmenu (províziu). Podmienky vzniku nároku na províziu a ani jej výška nie sú v zmluve uvedené, zmluva obsahuje len splatnosť provízie a to do 20. dňa nasledujúceho mesiaca od pripísania poistného na účet klienta a jeho spárovania. Spoločnosť od Zmluvy

odstúpila, pretože žalovaná nevykonávala pre nich činnosť viac ako 3 mesiace. Žalobkyňa v rozhodnom období nepoberala nemocenské dávky. Od 17.12.2012 jej bol priznaný invalidný dôchodok vo výške 79,70 € mesačne, od 1.1.2013 vo výške 85,60 € mesačne, od 1.1.2014 vo výške 90,10 €.

50. Podľa predloženej Zmluvy o výlučnom obchodnom zastúpení príjem žalobkyne závisí od viacerých faktorov, napr. koľko poistných zmlúv sprostredkovala v minulosti, aká bola dohodnutá výška poistného, či by sprostredkovala v budúcnosti uzatvorenie nových zmlúv, koľko, aká by bola dohodnutá výška poistného, či poistení na základe uzatvorených poistných zmlúv, či už minulých alebo budúcich, bude platiť poistné, pretože až po pripísaní zaplateného poistného vzniká žalobkyni nárok na províziu, ktorej výška nebola preukázaná.

51. Ušlý zisk je teda stratou konkrétnej, reálnej a preukázateľnej príležitosti zhodnotenia majetku, avšak len za predpokladu, že pravdepodobnosť dosiahnutia zisku u poškodeného je s ohľadom na existujúce okolnosti toho ktorého konkrétneho prípadu vysoko pravdepodobná až blížiaca sa k istote (uznesenie najvyššieho súdu sp.zn. 4 Cdo 319/2008, 1 Cdo 76/2008). Pokiaľ žalobkyňa nepreukáže existenciu týchto okolností a výšku ušlého zisku, ktorý mohla pri bežnom chode vecí očakávať, nemôže byť v konaní úspešná.

52. Žalobkyňa zakladá svoj nárok na ušlý zisk výlučne na tvrdení o existencii hypotetického ušlého zisku podľa predchádzajúceho obdobia. V priebehu konania netvrdila žiadne konkrétne okolnosti zdôvodňujúce uplatnený nárok a dokazujúce existenciu ušlého zisku. Takýto ušlý zisk nemá reálny základ a ostáva len v rovine fikcie. Naviac ako sama žalobkyňa uvádza a z niektorých ňou predložených lekárskych správ aj vyplýva, trpí okrem obmedzenej hybnosti krčnej chrbtice ľahkého stupňa a depresií a straty rastového hormónu aj mnohými inými ochoreniami, ktoré ovplyvňujú jej schopnosť sa zamestnať (napr. degeneratívne zmeny krčnej chrbtice). Pričom bolo preukázané, že v rozhodnom období bola od 1.3.2013 do 21.10.2013 práceschopná a zamestnaná a od 22.10.2013 do 30.4.2014 poberala nemocenské dávky spolu vo výške 2.279,70 €, pričom nie je zrejmé, ktorá z jej diagnóz bola príčinou jej práceneschopnosti. Žalovaný 2/ počas konania namietal, že nárok žalobkyňa nepreukázala, žalobkyňa ani na tieto námietky nereagovala.

C. Nemajetková ujma
53. Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia a svojho mena a prejavov osobnej povahy.

54. V tomto ustanovení zákon poskytuje ochranu predovšetkým životu a zdraviu fyzickej osoby. Nikto nemôže zasiahnuť od telesnej či psychickej integrity fyzickej osoby a každý sa musí zdržať konania, ktorým by mohol ohroziť jeho zdravie.

55. Podľa § 13 ods. 1 OZ ,fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, aby jej bolo dané primerané zadosťučinenie.
Podľa § 13 ods. 2 OZ, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.
Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

56. Nemajetkovú ujmu v peniazoch môže súd priznať len v dvoch prípadoch a to, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca alebo, ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti.

57. V konaní o náhradu škody na zdraví sú všeobecné súdy viazané ústavným princípom proporcionality a odškodnenia priznávané priamo z titulu náhrady škody na zdraví by tak mali byť dostatočné, dôstojné a adekvátne. Zákonná právna úprava v Slovenskej republike o náhrade škody na zdraví obsahuje široké možnosti náhrady škody a to za bolesť, sťaženie spoločenského uplatnenia, strata na zárobku, strata na dôchodku, vecná škoda a podobne (viď § 44 OZ a nasledujúce) ako aj zák. č. 437/2004 Z.z. V prípade bolesti, pri bolestivejšom spôsobe liečby, alebo pri súbehu dôvodov podľa § 9 ods. 5 až do výške dvojnásobku a pri hodnotení sťaženia spoločenského uplatnenia sa taktiež podľa § 10 ods. 4

môže zvýšiť náhrady až na dvojnásobok vzhľadom na obmedzenie alebo stratu možnosti poškodeného uplatniť sa v živote a spoločnosti, aj s prihliadnutím na vek, v ktorom utrpel poškodenie na zdraví.

58. Nebolo sporné, že protiprávnym konaním (pri dopravnej nehode) došlo k zásahu do zdravia a telesnej integrity žalobkyne, že v dôsledok poškodenia jej zdravia mal a má preukázateľne nepriaznivé následky v osobnej, pracovnej ako aj rodinnej sfére. Z pohľadu citovanej platnej právnej úpravy je však zrejmé, že tieto ujmy sú kryté inštitútom sťaženia spoločenského uplatnenia a odškodňované jednorazovo na základe bodového ohodnotenia v závislosti od rozsahu obmedzení pri uplatnení v živote a spoločnosti. Citované ustanovenia zákona č. 437/2004 Z.z. § 2 ods. 2 a § 4 ods. 1 teda upravujú náhradu za dôsledky poškodenia zdravia v pracovnom, kultúrnom, súkromnom, manželskom ale napríklad aj v politickom či športovom živote. Pokrývajú teda náhradu všestranných obmedzení poškodeného v rôznych sférach jeho života, pri plnení jeho rôznych spoločenských úloh, ktoré sa prejavili ako dôsledok poškodenia zdravia.

59. Súd považuje navyšovanie nárokov vzniknutých z titulu náhrady škody cestou ochrany osobnosti za nesystematické, neprípustné a neúčelné, lebo takéto posudzovanie by viedlo k porušeniu ústavného princípu proporcionality, lebo by prišlo k duplicitnému a nekontrolovanému navyšovaniu hodnotenia odškodnenia nemajetkovej ujmy. Navyše za situácie, ak žalovaná 1/ bola už trestne odsúdená a žalobkyňa sa v konaní domáha okrem nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti aj náhrady škody za bolestné a za sťaženie spoločenského uplatnenia a ušlej mzdy, pričom uvedené tituly bolestného a sťaženia spoločenského uplatnenia vychádzajú z odborných posudkov a znaleckého dokazovania, kde boli prežité bolesti, útrapy aj obmedzenia v ďalšom živote u žalobkyne zohľadnené. Dvojakým hodnotením na ľudskom zdraví vzniknutej nemajetkovej ujmy (v konaní o náhradu škody na zdraví a v konaní o ochranu osobnosti) dochádza k porušeniu všeobecnej právnej zásady non bis in iden (nie dvakrát o tom istom), lebo súd vychádza z rovnakého skutku (rovnaké poškodenie na zdraví). Podstatná v tomto je totožnosť skutku osôb i vznášaných nárokov bez ohľadu na to, či sú pomenované ako škoda, alebo nemajetková ujma. Preto podľa názoru súdu nie je možné, aby sa osoba poškodená na zdraví domáhala prostredníctvom ochrany osoby nahradzovania respektíve navyšovania vlastného nároku na bolestné a náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Totiž občiansky zákonník ako aj zákon o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia zohľadňuje následky škody na zdraví, ktoré sú trvalého rázu a majú preukázateľne nepriaznivý vplyv na uplatnení poškodeného v živote a v spoločnosti, s prihliadnutým na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, vrátane výkonu doterajšieho povolania alebo prípravy na povolanie, ďalšieho vzdelávania a možnosti uplatniť sa v živote rodinnom, politickom, kultúrnom a športovom a to z ohľadom na vek poškodeného v dobe vzniku škody na zdraví.

60. Aj napriek vyššie uvedenému, právna prax a judikatúra nevylučuje žalobu o ochranu osobnosti, napríklad pri úmrtí blízkej osoby, ale je nutné zdôrazniť, že predmetom ochrany tu nie je právo na život a zdravie zomrelého, ale právo pozostalých na rodinný život, o ktorý boli usmrtením blízkej osoby pripravený. V prejednávanej veci však o takýto prípad nejde a aj napriek závažnosti uvedeného prípadu, prežitých bolestiach a trvalých následkoch nie sú splnené ani podmienky na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 OZ, lebo v danom prípade je obtiažne prísť k právnemu záveru, že dopravnou nehodou na základe ktorej prišlo k poškodeniu zdravia na strane žalobkyne bola znížená jej dôstojnosť ako fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti ako základný zákonný predpoklad na priznanie nemajetkovej ujmy, lebo zákon má v tomto ustanovení § 13 ods. 2 na mysli zjavné iné prípady týkajúce sa zníženia dôstojnosti alebo vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti, napríklad nepravdivé údaje, tlačové správy, verejné vyhlásenia, ktoré v očiach verejnosti znižujú dôstojnosť fyzickej osoby a jej vážnosť, ale samotné zranenie žalobkyne pri dopravnej nehode nemožno subsumovať pod uvedené ustanovenie, keď ani sama žalobkyňa v konaní nepreukazovala do akej miery a čím bola znížená dopravnou nehodou jej dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. K obdobnému záveru dospel napr. Krajský súd v Nitre rozsudok č.k. 8Co/276/2013-247 zo dňa 25.9.2014, uznesenie Ústavného súdu SR č.k. I. ÚS 426/2014 zo dňa 13.8.2014, Krajský súd v Trnave rozsudok č.k. 24Co/280/2009-69 zo dňa 16.6.2010.

61. Z týchto dôvodov súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, t.j. priznal čiastočne nárok na zaplatenie bolestného a SSU a vo zvyšnej časti ušlého zisku a nemajetkovej ujmy vrátane príslušenstva žalobu zamietol.

62. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté predo dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.
Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.
Podľa § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

63. Súd o náhrade trov konania v časti bolestného a SSU rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP a pretože žalobkyni priznal nárok na bolestné a SSU, ktorého výška závisela od znaleckého posudku a z tohto súd žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania z prisúdenej sumy. Súd pri posúdení pomeru úspechu v konaní musí zohľadniť úspech nielen v časti istiny, ale i príslušenstva pohľadávky. V tejto časti žalobkyňa nebola plne úspešná, nakoľko súd žalobu v časti úrokov z omeškania čiastočne zamietol z dôvodov uvedených v bode 44. až 46. odôvodnenia. Z prisúdenej sumy 12.990,30 € sa žalobkyňa domáha zaplatenia úrokov z omeškania ku dňu vyhlásenia žaloby spolu 2.552,33 €. Súd jej priznal istinu a úroky z omeškania len vo výške 2.089,47 €, t.j. jej úspech v konaní bol 97% a úspech žalovaných bol 3%. Preto súd podľa pomeru úspechu v konaní priznal žalobkyni náhradu trov konania z prisúdenej istiny vo výške 96% (97%-3%).

64. V časti náhrady trov konania z titulu ušlého zisku a ochrany osobnosti boli žalovaní plne úspešní, preto im súd priznal nárok podľa § 255 ods. 1 CSP na plnú náhradu trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

65. Podľa článku 4 Civilného sporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci (1). Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (2).
Podľa § 253 Civilného sporového poriadku, ak strana v konaní navrhne vykonanie dôkazu, s ktorým sú spojené výdavky, súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok. Ak súd ustanoví znalca a strane nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku, najneskôr spolu s ustanovením znalca uloží povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania. Ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná.

66. Súd o náhrade trov konania štátu, ktoré vznikli už aj za účinnosti OSP rozhoduje po 1.7.2016 podľa výsledku konania podľa § 255 v spojení s § 253 CSP a § 470 ods. 2 CSP. V danom prípade v konaní vznikli trovy štátu vo výške vyplateného znalečného za vypracovanie znaleckého posudku za účelom posúdenia zranení, ktoré utrpela žalobkyňa pri dopravnej nehode a ich následkov vrátane bodového ohodnotenia. Súd priznal znaleckej organizáciu znalečné uznesením č.l. 358 zo dňa 30.3.2016 vo výške 1.900,20 €, ktoré bolo zaplatené z preddavku zloženého žalovanou 1/ vo výške 1.000,- € a 900,20 € z rozpočtových prostriedkov súdu. Dňa 8.3.2017 priznal znalečné uznesením z čl. 710 vo výške 311,11 €, vyplatené z rozpočtových prostriedkov súdu a dňa 9.6.2017 vo výške 266,13 € uznesením čl. 810. Spolu súd priznal znalečné 2.477,44 €, pričom štátu vznikli trovy konania vo výške 1.477,44 €. Súd priznal štátu nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu v konaní, t.j. proti žalobkyni má štát nárok na náhradu trov konania vo výške 3% a proti žalovaným vo výške 97%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis

s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).
Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, žeCdo
a) neboli splnené procesné podmienky,
b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.
Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak
a) sa týkajú procesných podmienok,
b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).